

DECIZIE

17 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecătorii Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Iurie Gîscă și Galina Gîscă,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Galinei Gîscă împotriva
Băncii comerciale „Moldinconbank” Societate pe acțiuni, intervenient accesoriu Iurie
Gîscă cu privire la declararea nulității actului juridic,
împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2017, prin care a fost
respinsă cererea de repunere în termen a apelului și restituită ca tardivă cererea de
apel depusă de către Iurie Gîscă împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 30 martie
2016,

c o n s t a ț ă:

La data de 31 octombrie 2013, Galina Gîscă a depus cerere de chemare în
judecată împotriva BC „Moldinconbank” SA, intervenient accesoriu Iurie Gîscă cu
privire la declararea nulității actului juridic.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin scrisoarea BC
„Moldinconbank” SA nr.14-2/4 din 24 octombrie 2013, a aflat ocazional că soțul ei,
Iurie Gîscă a încheiat cu BC „Moldinconbank” SA, filiala Bălți contractul de
fidejusiune nr. 159 A din 16 martie 2010.

Menționează că, potrivit pct. 2.1.1 al contractului sus menționat, soțul ei, în
calitate de fidejutor și-a asumat obligația să răspundă cu toată averea proprie în cazul
nerambursării de către SRL „Iuganord Grup” a datoriilor scadente față de BC
„Moldinconbank” SA asumate prin contractul de credit nr.113 din 20 martie 2007.

Susține că, ulterior, Iuri Gîscă a încheiat cu BC „Moldinconbank” SA Acordul
adițional nr.1 la contractul de fidejusiune nr.159A din 16 martie 2010, potrivit căruia
Iurie Gîscă și-a mai asumat obligația să răspundă cu toată averea proprie în cazul
neîndeplinirii de către SRL „Iuganord Grup” a datoriilor scadente la contractele de
credit nr.113 din 20 martie 2007 și nr. 785 din 10 septembrie 2007.

Invocă că, la data de 17 octombrie 2000 a fost încheiată căsătoria cu Iurie Gîscă
și trecută în Registrul de stare civilă cu nr. 943, iar averea pe care o posedă
actualmente a fost dobândită în timpul căsătoriei și aparțin ambilor soți cu drept de
proprietate în devălmășie.

Afirmă că, soțul ei nu i-a comunicat despre faptul încheierii contractului de
fidejusiune nr.159 A din 16 martie 2010 precum și de Acordul adițional nr.1 la

contractul de fidejusiune, deoarece știa că ea nu va fi de acord cu încheierea astfel de contracte și niciodată nu ar fi dat acordul la încheierea lor.

Declară că, BC „Moldinconbank” SA, filiala Bălți, la încheierea contractului de fidejusiune și a Acordului adițional nr. 1 la contractul de fidejusiune a încălcat art.21 alin.(1) Codul familie și art.46 alin.(1) din Constituția RM.

Solicită, declararea nulității contractului de fidejusiune nr.159A din 16 martie 2010 încheiat între Iurie Gîscă și BC „Moldinconbank” SA și Acordul adițional nr.1 încheiat la acesta.

Prin încheierea protocolară din 11 decembrie 2014 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului SRL „Iuganord Grup”.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 30 martie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată (f.d.226, Vol.I).

La data de 01 aprilie 2016, Galina Gîscă a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 30 martie 2016 și fără plata taxei de stat solicitând scutirea de la plata acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 mai 2016 a fost respinsă cererea apelantei cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, nu a fost dat curs cererii de apel, a fost stabilit apelantei termen până la data de 16 iunie 2016, ora 09:00 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 24625 lei și cererea de apel motivată, explicîndu-i-se că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel împreună cu toate documentele anexate va fi restituită (f.d.18-19, Vol.II).

La data de 02 iunie 2016, reprezentantul Galinei Gîscă, avocatul Alexandru Stanțieru a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 12 mai 2016.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016 a fost respins recursul declarat de reprezentantul Galinei Gîscă, avocatul Alexandru Stanțieru și menținută încheierea Curții de Apel Bălți din 12 mai 2016 (f.d.32-35, Vol.II).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 25 august 2016 a fost restituită cererea de apel depusă de către Galina Gîscă (f.d.51-52, Vol.II).

La data de 24 august 2016, reprezentantul Galinei Gîscă, avocatul Alexandru Stanțieru a depus cerere de revizuire asupra deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016 (f.d.58-64, Vol.II).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 noiembrie 2016 a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire (f.d.81-84, Vol.II).

La data de 11 ianuarie 2017, Iurie Gîscă a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 30 martie 2016, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2017 a fost respinsă cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituit ca tardiv apelul declarat de către Iurie Gîscă împotriva hotărârii primei instanțe.

La data de 04 aprilie 2017, Iurie Gîscă și Galina Gîscă au declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri cu privire la repunerea în termen a apelului.

În motivarea recursului au indicat că, încheierea contestată este neîntemeiată și ilegală deoarece la emiterea acesteia instanța de apel a interpretat și a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Susține că, la judecarea cauzei date Iurie Gîscă a participat la ultima ședință de judecată din data de 29 ianuarie 2015, după care cauza a fost examinată de repetate ori de către Curtea Supremă de Justiție, el nefiind citat legal, iar cu hotărârea motivată a primei instanțe a făcut cunoștință abia la data de 10 decembrie 2016.

Afirmă că, la adoptarea încheierii contestate i-a fost încălcat dreptul de acces liber la justiție, dreptul la apărare, judecarea cauzei de către o instanță imparțială, pe principiul contradictorialității și egalității tuturor participanților la proces.

Totodată, afirmă că, cu încheierea contestată a făcut cunoștință abia la data de 24 martie 2017.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, din materialele cauzei nu poate fi determinat cu certitudine momentul comunicării recurentului a încheierii contestate.

La data de 19 aprilie 2017, în adresa intimaților BC „Moldinconbank” SA, SC „Iuganord Grup” SRL a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Iurie Gîscă și Galina Gîscă cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la data de 15 mai 2017, BC „Moldinconbank” SA a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de către Iurie Gîscă și Galina Gîscă ca fiind neîntemeiată și tardivă.

Susține că, recurenții au cunoscut despre litigiul în cauză, au primit dispozitivul hotărârii primei instanțe și au fost prezenți la mai multe ședințe de judecată la examinarea cauzei în prima instanță, iar odată cu solicitarea repunerii în termen a cererii de apel nu au invocat careva temeiuri legale.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 30 martie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 01 aprilie 2016, Galina Gîscă a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 30 martie 2016 și fără plata taxei de stat solicitând scutirea de la plata acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 mai 2016 a fost respinsă cererea apelantei cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, nu a fost dat curs cererii de apel, a fost stabilit apelantei termen până la data de 16 iunie 2016, ora 09:00 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 24625 lei și cererea de apel motivată, explicându-i-se că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel împreună cu toate documentele anexate va fi restituită

Ulterior, la data de 02 iunie 2016, reprezentantul Galinei Gîscă, avocatul Alexandru Stanțieru a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 12 mai 2016, care prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016 a fost respins și menținută încheierea contestată.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 25 august 2016 a fost restituită cererea de apel depusă de către Galina Gîscă (f.d.51-52, Vol.II).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 noiembrie 2016 a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către reprezentantul Galinei Gîscă, avocatul Alexandru Stanțieru asupra deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016.

La data de 11 ianuarie 2017, Iurie Gîscă a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoria Bălți din 30 martie 2016, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare.

Urmare, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2017 a fost respinsă cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituit ca tardiv apelul declarat de către Iurie Gîscă împotriva hotărârii primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel, la emiterea încheierii, a determinat corect circumstanțele cauzei și a aplicat just normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Data limită de depunere a apelului era 29 aprilie 2016, însă cererea de apel a fost depusă abia la 11 ianuarie 2017, adică peste termenul de 30 zile, prevăzut de art.362 alin.(1) CPC, cu solicitarea de repunere în termen, însă fără a anexa probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în termen.

La caz se reține că, în conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței

trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui, iar în conformitate cu art. 112 alin. (2) CPC, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Astfel, instanța de recurs reiterează că, termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Din materialele dosarului se atestă că, hotărârea primei instanțe a fost adoptată în lipsa lui Iurie Gîscă, însă în dosar există probe ce demonstrează că Iurie Gîscă a cunoscut de existența litigiului, astfel, era obligat să se folosească cu bună-credință de drepturile procedurale, informându-se despre soluționarea litigiului în cauză și să depună cerere de apel în termenul stabilit de legislație.

În acest context, nu poate fi reținut argumentul lui Iurie Gîscă drept motiv întemeiat de omitere a termenului de declarare a apelului precum că, nu a fost înștiințată legal despre data, ora și locul examinării cauzei, iar cu hotărârea motivată a făcut cunoștință abia la data de 10 ianuarie 2017, deoarece a avut posibilitate reală să cunoască cu mult mai înainte despre data emiterii hotărârii primei instanțe, și să o conteste în termenul prevăzut de lege.

Mai mult ca atât, potrivit materialelor cauzei, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost expediat în adresa recurentului-apelant Iurie Gîscă, a soției lui Galina Gîscă, iar reprezentantului acesteia, avocatul Alexandru Stanțieru a și recepționat dispozitivul hotărârii Judecătoreiei Bălți din 30 martie 2016, în aceeași zi, ulterior ședinței de judecată (f.d.227, 238).

La caz, se mai reține că, instanța de recurs pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel temeinic și legal a respins

cererea cu privire la repunerea în termenul de apel și a restituit apelul declarat de către Iurie Gîscă.

Instanța de recurs accentuează că, soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și asumarea unui rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său.

Alte argumente invocate în recurs nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel, în soluția sa, s-a conformat prevederilor legale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Iurie Gîscă și Galina Gîscă.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Galinei Gîscă împotriva Băncii comerciale „Moldinconbank” Societate pe acțiuni, intervenient accesoriu Iurie Gîscă cu privire la declararea nulității actului juridic.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic